

RACA

SCIJ

Ski Club International des Journalistes
Slovenska sekcija novinarjev smučarjev

2017

Smučišče Kranjska Gora, Arhiv Turizem Kranjska Gora

OBČINA
KRANJSKA GORA

PETROL**KRANJSKA GORA**

hit alpinea
Kranjska Gora

**50. – ŽE 26. V SAMOSTOJNI SLOVENIJI – srečanje
SCIJ SLOVENIJE - DRUŠTVA NOVINARJEV ŠPORTNIKOV
SLOVENIJE – Kranjska Gora, 22.- 28. januar 2017**

Spoštovani gostje, spoštovani novinarji smučarji, dobrodošli na 50. jubilejnem zimskem srečanju v Kranjski Gori!

V veliko čast nam je, da bo prav jubilejno srečanje novinarjev smučarjev potekalo v naši zimsko – športni destinaciji. Vsako leto se na našem območju zvrsti veliko število najrazličnejših dogodkov. Ob Planici in svetovnem pokalu v alpskem smučanju na Vitrancu je tudi srečanje novinarjev smučarjev enkratna in promocijsko zelo pomembna prireditev.

Druženje novinarjev pri nas pa ni le priložnost za športno udejstvovanje na snegu, temveč boste v naši dolini lahko odkrivali lepote narave in gostoljubnost domačinov. Vsi turistični delavci, tudi sam kot župan, bi radi naše kraje vpisali na vse pomembne svetovne turistične zemljevide. Kranjskogorci smo izredno ponosni na vsa priznanja, ki smo jih osvojili v zadnjih letih. Med njimi

še posebej izstopajo trije oskarji za najboljši smučarski center v Sloveniji v letih 2013, 2014 in 2015 ter štiri nagrade za najboljši smučarski hotel v Sloveniji. Tega ja v zadnjih štirih letih osvojil hotel Ramada resort. Lani jeseni pa je Kranjska Gora osvojila še laskavi naslov za najbolj urejen turistični kraj v Sloveniji.

Od zadnjega gostovanja novinarjev smučarjev leta 2013, smo v naši občini uredili veliko novih stvari. Najbolj pa smo ponosni na sodoben nordijski center Planica, ki je svoja vrata odprl jeseni 2015. Vse to

Prihodnost SKIŽA - Abraham naj jo žlahtni!

Ni prihodnosti brez preteklosti, to že vemo. Tudi zato velja poudariti majhen skok v minula leta. V davnem letu 1951 so bile politične sile in razmere precej zapletene, kar so čutili novinarji, ko so se po tiskovnih konferencah in zaključkih različnih srečanj, enako kot politiki, razhajali brez besed in odhajali vsak v svojo redakcijo, vsak v svojo državo. Zato je tedaj francoski novinar Gilles de La Rocque, ki mu novinarska žilica ni dala miru, razmišljal, kako bi novinarjem odprl pot do odprtih dialogov. Zakaj ne bi novinarji smučarji skušali odmrzniti in oddajati hladnih komunikacij, če jih že politiki ne zmorejo, se je spraševal. Potrpežljivo je kar nekaj let iskal stike s kolegi in kolegicami na vzhodu in zahodu. Tako se je 65 novinarjev smučarjev prvič zbralo na belih strminah, januarja 1955 v francoskem Meribel-les-Allues. Prišli so iz Avstrije, Belgije, Francije, Italije, Zvezne republike Nemčije, Luxemburga, Švice in Jugoslavije. Ustanovili so Ski club International de Journalistes – SCIJ – Mednarodni smučarski klub novinarjev. Tako klub še danes združuje profesionalne novinarje smučarje iz skoraj 40 držav sveta.

Tudi potem, ko smo dobili svojo državo, smo se slovenski novinarji udeleževali skiževih vele-

slomskih in tekaških tekmovanj ter druženj. Letos beležimo 50 letnico sodelovanja v skižu, v samostojni Sloveniji pa 26.

Srečanje za letošnje jubilejno leto smo sicer načrtovali tam, kjer se je začelo. Na mariborskih pohorskih strminah, a so razmere v gospodarstvu pokazale zobe. Negotova usoda upravljavcev pohorskega smučišča je narekovala selitev srečanja v Kranjsko Goro.

Ampak, če se je njega dni sem selila tudi pohorska Zlata lisica in če so tekmo za svetovni pokal Pohorci izvedli na Gorenjskem in povrh pripravili še mariborski dan, bomo tako ravnali tudi skiževci.

Zato štejm o predstavitev

jubilejnega srečanja kot priložnost, da spoznamo in občutimo novosti nadomestnega kraja prireditve. Saj ne gre za nič novega, ker že od vsega začetka vztrajno krožimo po slovenskih smučiščih, jih preizkušamo in vedenje o njihovi turistični ponudbi širimo tudi izven naših meja. Tekmovanja v alpskem smučanju in tekih so okvir tudi za še drugačna druženja – druženja, v katerih se krešajo različna mnenja o gospodarskih ali političnih razmerah doma in v tujini, hkrati pa novinarji različnih medijev svoja znanja in izkušnje delimo s sebi podobnimi. Tako so srečanja tudi na tujem, na svetovnih prvenstvih priložnosti za izmenjavo znanj, izkušenj, dosežkov in različnih pogledov, priložnosti za izmenjavo med člani različnih redakcij in medijev. SCIJ bi to tradicijo moral nadaljevati in negovati še toliko bolj, ker je v poplavi kapitala, ki se močno zajeda v lastništvo medijev, velikokrat težko ločiti zrnje od plevla. Če novinarji tudi med seboj ne bomo odkrito govorili o pritiskih, poseganju v naše avtonomno delo, pa o posameznih naročilih za članke, ki bi jih morali pisati ali objavljati, nam nihče ne more pomagati. Res je tudi, da prijateljske vezi, stekane na srečanjih, velikokrat odprejo vrata informacijam, iskanju sogovorca ali objavi pomembne informacije. Zato mora SCIJ vztrajati pri članstvu profesionalnih novinarjev in spodbujati vezi, ki tkejo nacionalno in mednarodno mrežo prijateljev.

In če bomo člani, zdaj nas je okoli 200, znali in zmogli tudi izven delovnega časa žlahtniti mozaik slovenskega novinarstva, so vrata v prihodnost našega društva odprta.

Duška Lah, predsednica SCIJ Slovenija

nam daje moč za nadaljnji razmah zimske in letne turistične sezone, ki sta po obisku gostov enaki.

Prednost Kranjske Gore je njena lega globoko v izteku Zgornjesavske doline, kjer v zavetju mogočnih Julijcev tople zrak, kljub klimatskim spremembam, ne more preprečiti kvalitetne izdelave umetnega snega. Brez tega si smučanja, smučarskih tekov in skokov ne moremo več predstavljati. Naša skupna velika želja je, da obnovimo ali na novo uredimo dostop z žičnico na vrh Vitranca, saj je bila prva sedežnica tja gor speljana že leta 1958.

Spoštovani novinarji, naj vam zaželim veliko snežnih užitkov in športne sreče, veliko kolajn ter da bi se imeli v odkrivanju čarobnih koticov Kranjske Gore zares lepo!

Janez Hrovat,
župan občine Kranjska Gora

Draga račja družčina

Maribor 1968 in Kranjska Gora 2017, dva pomembna kraja naših SCIJ-ovskih srečanj. Jubilejno 50. srečanje SCIJ Slovenija poteka v Kranjski Gori, kjer so bile račke in racmani prvič leta 1979. Tokratno, že šesto srečanje v Kranjski Gori, bo drugačno, bolj praznično. Zimska srečanja so vedno najbolj obiskana, a v knjigi dogodkov so zapisane vesele in živahne Račke na morju, pomladi pa so tradicionalno povezane z Bovcem in s Posočjem. Račke so imele v petih desetletjih veliko srečanj, formalnih in neformalnih. V Kranjski Gori bo tudi čas za spomine, ki jih bomo obujali s tistimi račkami in racmani, ki so naše društvo ustanavljali, ga vodili in se mednarodno povezovali.

Dobrodošli vsi, ki boste z nami, spoštovani člani. Še posebej prijazno pa pod mogočno kuliso Prisanka in njegovih sosedov pozdravljam vse novince, ki prihajate. Dobrodošli! Smučanje, tek in druženje nas bodo povezovali tudi na srečanju Kranjska Gora 2017. To pa bo tudi priložnost da spoznate novo Planico in druge kranjskogorske turistične pridobitve ali pa na sprehodu morda odkrijete razgled, ki ga do zdaj še niste poznali.

Aljana Jocić

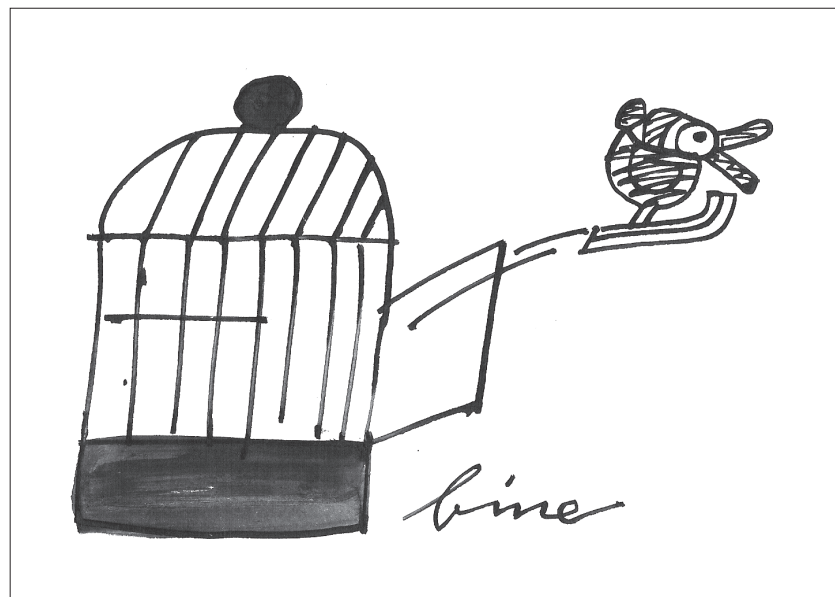
Za to, da bo srečanje ostalo v lepem spominu, se bomo trudili: Duška Lah, Meta Verbič, Darja Groznik, Darko Koren in Aljana Jocić.

Prvi skiževci

Proti koncu leta 1954 je prišlo prek Beograda (tam je bil sedež jugoslovanske novinarske organizacije) na Društvo novinarjev Slovenije ljubeznivo pismo iz Pariza. Podpisal ga je Gilles de la Rocque, pobudnik mednarodnega združenja novinarjev smučarjev. Tako je nastal - po naše - skiž in njegovo prvo srečanje v nastajajočem turističnem središču Meribel-les-Allues.

V omenjenem pismu so nas vabili na to prireditev in tako je društvo začelo zbirati prostovoljce, ki znajo smučati in ki jih zanima izlet v neznano. Če verjamete ali ne, pobuda ni vzbudila nikakršnega navala in drenjanja. Torej nič izbirnih tekem, nobenega pravilnika o sestavi reprezentance, kar tako na poštene oči so določili naše prve skiževce: Milan Božič, Vojko Novak, Jože Podobnik, Slavko Tiran, Djuro Šmicberger in Zvone Zorko. Seveda ni bilo ne duha ne sluha o enotni opremljenosti z dostojnimi oblačili in novimi smučmi. Ker

Sedanji skiževci bi lahko ob ugodni priložnosti popili kozarček na zdravje svojih prednikov iz leta 1955.

so mi zadnje smuči med vojno zaplenili Italijani, sem si jih moral za to priložnost izposoditi od prijazne znanke Bare Adamič.

V Meribellu se nas je marca 1955 zbralo 55 novinarjev iz osmih držav. Kako se je ideja SCIJ razpasla, dokazuje dejstvo, da se zdaj teh

srečanj v povprečju udeležuje po 250 novinarjev iz 30 držav. Na tistem prvem smo vgradili solidne temelje za športno in še bolj za družabno druženje. Kot vemo, smo imeli Slovenci na teh tekmovanjih vrsto svetovnih prvakov. Tedaj je zmagal Francoz Louis Dalmás (v svojo sramoto moram priznati, da zaradi »trenutne indisponiranosti« sploh nisem startal).

Zapisal Djuro Šmicberger
v RACI, Rogla 1997

SPOMINSKO VIJUGANJE SKOZI PETDESET LET

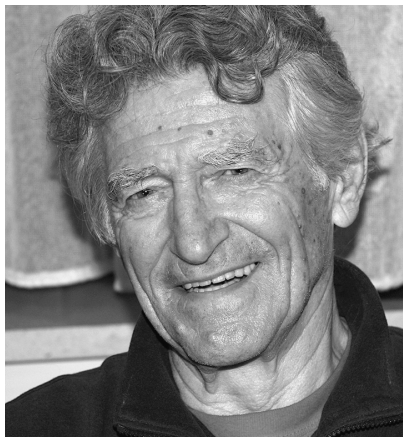
Mavrova račka in spominčice

Petdeset let je minilo od prvih zgod in nezdod sprva jugoslovanske in kasneje samo slovenske novinarske smučarske družčine, ki jo povezuje znamenita kratica SCIJ. Prav za to številko edinstvenega časopisa Race, so kolegice in kolegi zapisali vrsto prigod. Vsak v svojem stilu in po svojem spominu. Kar precej teh zapisov zadeva ista srečanja – vsi pa so zapisani s srcem – sicer pa imajo vsake oči svojega malarja.

Oh, saj ni res. V novinarsko smučarsko reprezentanco sem se vrnil leta ... saj ne vem več katerega ... se pa ve: Slovenija je takrat prvič priredila svetovno prvenstvo v Kranjski Gori. V veleslalomu sem se počil na drugo mesto. To sem si zapomnil, ker je reprezentant z daljšim stažem povedal drugim našim, kot da se je zgodilo nekaj zelo hudega: »A veste, da je Maver drugi ...«

Naša novinarska sekcija je pridno hodila na mednarodna tekmovanja, kjer smo začeli pobirati pokale – v Banfu v Kanadi smo jih imeli na mizi sedem, zatega in srebrnega za slalom, pa zatega in srebrnega za veleslalom in še zatega in srebrnega za kombinacijo, poleg teh pa še zatega za ekipno zmaggo. Vse, kar se je dalo pobrati, smo pobrali. Naš kanadski kolega Durschmit, imenitni vojni poročevalec in pretendent za zmage, je kar poniknil. Potem je pristopicalo v dvorano še 50 kanadskih gospa – prostovoljk in se naši mizi niso mogle načuditi, od kod vsi ti super ljudje, ki so se sicer po Evropi vozili z nočnimi vlaki, dostikrat spali na klopih v postajnih čakalnicah in čakali na prve jutranje lokalne zveze ...

Živo se spominjam izbirnih tekem za Češko kočico, kjer naj bi izbrali reprezentanco za Francijo. Nekaj se jih je odpravilo tja gor že dan prej, da bodo

Milan Maver – avtor prve ski-
ževske račke na smučeh

potrenirali, glavnina pa se je pripeljala na Jezersko v dežju, lilo je kot iz škafe, nekaj sto metrov višje pa divje snežilo. Nekaj ur smo gledali skozi okna restavracije in modrovali, dokler ni Silvo Matelič kot vodja odločil: »Nič, gremo gor pa kar bo pa bo.« Trije smučarski učitelji, Janez Šuster, Boris Kobal in moja neznatnost smo se uprli, da je noro v takem vremenu riniti visoko pod Kočno, ker nas bo zametlo že na poti gor. Ali pa nas bo odnesel plaz, ko bomo gazili navzdol. V najboljšem primeru bomo za nekaj dni obtičali v koči. V takem vremenu se ne hodi v planine, smo jih rotili. A ni pomagalo. Oni so šli, mi trije pa ne. No, izkazalo se je, da je imel Silvo prav, da bo že kako, kajti prenehalo je snežiti, midva z Janezom Šusterjem pa se tako nisva uvrstila v reprezentanco. Ostala sva doma tudi za kazen, ker je upravni odbor društva sklenil, da sva grdo pustila tovariše na cedilu. Morala bi z njimi, da bi jim lahko pomagala, če bi se res zgodilo kaj hudega. Kdo bi pomagal nama, če bi se res zgodilo kaj zoprnega, niso omenili.

Tako so se vrstile sreče in nezgode. V Verbieru se nam je polomil naš kapetan Joško Pirnar, zvečer smo

ga odpeljali na brzi vlak v Brug in ob treh zjutraj na povratku zdrknili z avtom v globok graben. Nismo mogli sami potegniti korete nazaj na cesto. Na srečo je prišel po progi tik ob cesti železniški nadzornik, a nam ni mogel pomagati, je rekel, »ne smem zapustiti službenega mesta.« Tudi žandarmerije ni mogel obvestiti, ker je bila žandarmerija do sedmih zjutraj zaprta. Ja, kaj pa, če se ponoči zgodi kaj nenavadnega, smo hoteli vedeti. Rekel je, da se v Švici ne more ponoči zgoditi nič nenavadnega, ker ponoči Švicarji spijo ...

Po fantastično lepem dnevu s fantastično lepimi žičnicami s tritisočaka na tritisočak in potem navzdol po fantastično lepo urejenih progah se je Zoran Jerin odpravil v svojo sobo, rekoč, zdaj grem pa še malo ležat in premišljevati o kapitalizmu ... Nekdo drugi se je zarežal, to bi pa rad videl, kako bodo v Slaviji brali dvanajst tako različnih poročil. Je že vedel, kar takrat res še nisem vedel.

V Zakopane na Poljskem smo prišli kot Amerikanci z zloti, s katerimi smo se za drobiž založili na Dunaju. Po kosilu na Kastroven vrhu je nekdo naročil še sladico in potem se je spomnil, da bi še kavico, na kar se je natakarku utrgalo, prijel se je za glavo in zastokal: Isus i Marija, zdaj pa še kavo ...! In ko si je potem Miloš Mikeln na sedežnici strgal in zamazal hlače, niso hoteli spodaj v drogeriji nič slišati o kakšnem čistilu, kaj šele o igli in sukancu, ker so nas imeli za Ruse. Ko smo jim pojasnili, da smo Jugoslovani, so punce Mikelna skoraj odnesle za pult in ga tako prizadevno očistile in zašile, da tega žena zagotovo ne bi mirno prenesla ...

Najhuje je bilo zvečer v Krakovu. Ker je bila prav tedaj aktualna protialkoholna kampanja, so alkoholne hlape nekako pretihotapili pod mizo in potem se je zgodilo, da je nekdo od naših, ne morem povedati kdo, prikolovratil v posteljo, dvignil slušalko ter važno naročil centrali: »Proše pana Gomulko, tak, dženkuje.« Gospod Gomulka je bil predsednik države. Receptorji in telefonisti so očitno dobili navodila, naj novinarjem v vsem ustrezajo, da se bo videlo, kako demokratična država so. Nič se ne ve, kako bi se torej iztekel polnočni pogovor, če se ne bi prebudil cimer in mu iztrgal slušalko iz rok. Najbrž nas doma na meji že ne bi sprejeli z ovacijami.

Tak, dženkuje. – Milan Maver

»Svetovno prvenstvo v Kranjski gori 1957 je značilno tudi po tem, da je v svet spravilo novinarski znak »RAČKA«. Takrat se je znak »račka na smučeh« prvič pojavil, narisal pa ga je Milan Maver. »

Avtor neznan, zapisano v RACI 1987, Kranjska gora

klicaj!

Samo na
Petrolu.

www.petrol.si

**Po najboljšo
Kavo na poti.**

PETROL

Energija za življenje

O LANSKEM SREČANJU V CERKNEM ALI POROČILO

Ad kamande mista!

Ko sem v zgodnjih jutranjih urah po zaključnem večeru našega lanskega srečanja v cerkljanskem hotelu v toaletnih prostorih na tleh uzrl spečega laufarja, sem bil ponosen na račjo družino. Glede na videno, je v povprečju vsaj tri desetletja starejša družina mladeniča dala v žakelj.

Skupni imenovalec družjenja v Cerknem je bilo eno boljših vzdušij in največ novincev v zadnjih letih. To si lahko štejemo v čast, ker dandanašnje zbiranje novih rac ni tako samoumevno. Osebo pa malo manj, saj je bilo treba srečanje izpeljati v bržkone najožjem organizacijskem odboru doslej. Meta je rutinsko opravila levji delež, medtem ko je bil Franci odločilni vezni člen med prišleki in lokalnim okoljem. »Naša« hotelska Majda pa je tako ali tako vajena vsega hudega in je že vnaprej vedela, kaj želimo. Nekaj je bilo tudi slabe volje, a nas je realnost sproti prehitevala.

Tudi na mednarodni klubski ravni. Tisti posvečeni, ki ste si pritekli in privozili odločilne kolajne, potujete v Francijo. Po debaklu s Kopaonikom imajo tudi Francozi z organizacijo težave, vendar pa svetovno srečanje ni pod vprašajem. Ni pa dosti manjkalo, saj vemo, da prireditelji še pred dobrim mesecem niso imeli hotela in da jih je decembra zapustil glavni sponzor. Zatorej, to kar imamo, spoštujmo. In imejmo razumevanje.

**Kje pa smo sploh bili
lani? Na enem najbolje
urejenih smučišč pri nas!**

SC Cerkno je najprej prepoznavno po »Partizanskih smučinah«. Tekmovanje prirejajo v spomin na 20. in 21. januar 1945, ko so partizani sredi okupiranega ozemlja pripravili dvodnevno zimsko »olimpijado«. Tekmovanj v smučanju, tekih in skokih se je udeležilo 44 tekmovalcev iz različnih partizanskih enot iz vse Slovenije. Na omenjenem območju je bilo v času »olimpijade« kar 75.000 sovražnih vojakov v 281

utrjenih postojankah. Pa še to: pod vodstvom Rudija Finžgarja, našega znanega skakalca, je v Cerknem v drugi polovici leta 1944 začela delovati partizanska smučarska delavnica. Tam so do marca 1945 izdelali do sto parov smučí. Finžgar je delavnico po vojni preselil v Žgošo pri Begunjah na Gorenjskem, kjer je iz majhne delavnice nato zrasel Elan.

Od enostavne vlečnice do prve šestsedežnice – ali I feel Cerkno

Dosti pozneje, v zgodnjih 80. letih preteklega stoletja, so se z nečim podobno vlečnici smučarskih podvigov lotevali »Pr' Kacinu«. Lokalni veljaki so imeli nato dovolj poguma,

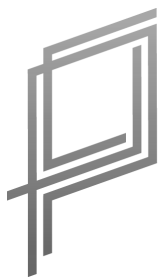
da se je leta 1982 začelo graditi pravo smučišče. S prezidavo nekdanje italijanske karavle na hribu in zagotovitvijo infrastrukture je bil center postavljen. Dve vlečnici, resna žičnica in dva metra debela snežna odeja so pozdravile otvoritev 13. februarja 1983. Že v naslednji sezoni se je začelo s progo in dvosedežnico prebijati na Počivalo, da ni bilo več treba z avtomobili čisto pod vrh hriba. Podvig se je nato ponovil še na Brdu, leta 1995 pa je Slovenija dobila prvo odklopljivo štirisedežnico. Štiri leta pozneje so na Cerknem vajo ponovili še s prvo šestsedežnico pri nas, leta 2004 pa je enaka naprava stala še na Počivalu. Isto leto je zrasla še najlepša smučarska restavracija pri nas - Alpska perla.

Vzporedno je smučiče vlagalo v umetno zasneževanje. Leta 1989 so ga opremili s prvim topom, danes pa lahko vse proge zasnežujejo s 101 topom ali žirafa.

Blaž Močnik

Kamanda mista

Plinovodi

Povezani z energijo

Učne ure s Fredijem

V tistih letih, ni bilo ravno - razen za zunanjepolitične novinarje - veliko možnosti potovanja v tujino. SCIJ, oziroma športna, predvsem smučarsko zagreta medijska srenja, pa je omogočala tudi to.

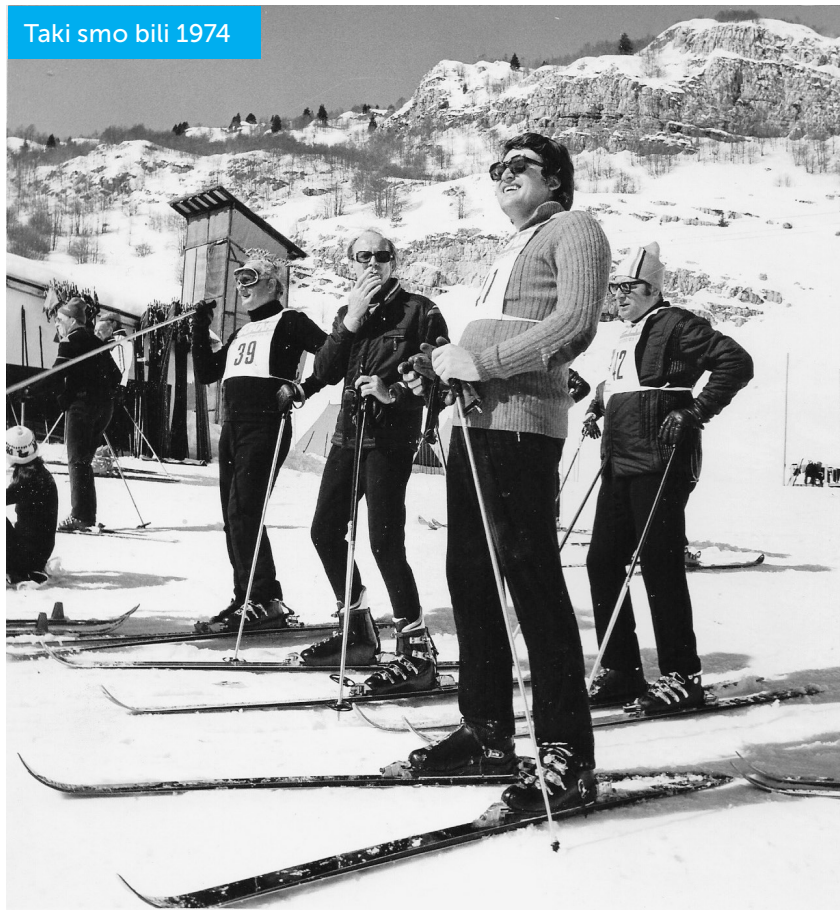
Spominjam se prve Španije (Bauerie BERET) še za časa Franca, vizumov, pridobljenih preko Vatikana, letnega kongresa v Izraelu kamor smo potovali preko Cipra in drugih povezav kdo ve od kod. In hotela Mont Zaion z zlatimi pipami ...

Fredi - to je prva misel, ki se mi utrne, ko se »pripnem« na petdeseto srečanje SCIJ v Sloveniji, se pravi takratne jugoslovanske sekcije mednarodnega smučarskega kluba novinarjev.

Ko povežem novinarstvo in smučanje, se v meni najbolj izrazito zasveti ime Otmarja Klipšteterja - Fredija. Pri obojem je bil moj glavni mentor in učitelj. Pravzaprav sem se z njim najprej srečal na košarkarskem igrišču, ko je prevzel treniranje mladinske vrste mariborskega Branika. Izpod košev me je Fredi zvabil še za pisalni stroj - na počitniško prakso v uredništvo Večera, kjer je bil zaposlen. Pisanje me je sicer pritegovalo že kot gimnazijca. Na Večer sem se še posebej navezal, ker sem že v prvem letniku študija dobil štipendijo. Pa nisem študiral novinarstva (saj je bila takratna FSPN še izrazito politična), ampak sem se v Ljubljani vpisal na pravno fakulteto. Odkrito rečeno: tudi zato, ker na njej udeležbe na predavanjih zaradi hude gneče niso nadzorovali. Tako mi je ostalo več časa za občasno in vedno bolj redno pripraviško delo na Večeru.

Ko smo Večerovci med malico in po zaključku redakcije posedali v kakšni gostilni, v glavnem v bližnjem

Taki smo bili 1974

CAMPIONATI ITALIANI DI SCI PER GIORNALISTI

Organizzazione tecnica Sci Club Pordenone XXIV EDIZIONE
PIANCAVALLO 11-16 MARZO 1974

Šibeniku, je imel glavno besedo seveda Fredi. Pa naj je šlo za običajno premlevanje uredniških peripetij, za reševanje možnih novinarskih tem, za iskanje izhodov iz samoupravnih zagat ali za aktualiziranje Kinseyevega poročila (na kratko: o seksu), vedno je Fredi pogruntal ta pravo.

Nekega dne leta 1967 pa se je po Fredijevi zaslugi v pogovoru znašla novost - »skiž«. Hkrati smo prvič slišali za takrat zelo oddaljen francoski smučarski paradiž Courchevel. Tu sta se s kolegom Dragišo Modrinjakom prvič v okviru jugoslovanske »representance« udeležila mednarodnega srečanja SCIJ. Ob tej priložnosti je dobil v Elanu prave tekmovalne smučiči, ki jih je po vrnitvi po simbolični ceni prepustil meni. Tako opremljen sem se v domačem Mariboru leta 1968 udeležil prvega nacionalnega

srečanja in na Habakuku tudi svojega prvega smučarskega tekmovanja. Kot štipendist sem lahko nastopil le izven konkurence in temu primerno - nekonkurenčno - sem se tudi uvrstil. Bil sem zadnji. Z leti sem napredoval in z izjemo enega (ko sem se poročil) sem bil na vseh nadaljnjih nacionalnih in na nekaterih mednarodnih srečanjih. Po bolj ali manj vztrajnih treningih sem leta 1982 na Platku (nad Opatijo) dosegel celo četrto mesto. Ko sem se selil v višjo starostno kategorijo, sem začel znova drseti proti repu razpredelnice.

Ne bom se izgovarjal na Fredija in na leta (navsezadnje sem bil 12 let mlajši), ampak dejstvo je, da sem hkrati z njim začel opuščati udeležbo na srečanjih SCIJ. Žal se je on decembra 2015 dokončno poslovil.

Branko Maksimovič - Meks

»Vse se začne pri Adamu« Tako je govoril Fredi

Jeza in kregarija znata roditi tudi kaj koristnega – denimo začetek naše uradne zgodovine srečanj novinarjev – smučarjev sprva Jugoslavije, zatem Slovenije.

Prej smo se zbirali enkrat letno praviloma v Kranjski Gori samo zaradi kvalifikacij za mednarodna srečanja SCIJ, na katere v začetku sploh niso vabili novinarjev iz vseh slovenskih redakcij. Zgolj po naključju sem izvedel, da se v tistem zahodnem kotu naše deželice ponuja priložnost za zastojarsko potovanje v tujino in sem se v neki zimi kot edini Štajerec pojavil tam. Seveda, če odmislim Cirila – Čirota Stanija, ki pa je bil že Ljubljčan iz Ruš. Na tem srečanju niso bili Ljubljčanji le Bogdan Tome, Zagrebčan Oto Reisinger in pisec zafrkljivih zgodb iz Vjesnika u srijedu (njegovega imena se ne spomnim) pa tudi Sarajevčan Nastič, pozneje edini domačin, ki nam je pomagal na pustolovščini, imenovani Jahorina.

V tedaj praviloma zelo zasneženi kraj smo prihajali na slepo. Nismo vedeli – razen starih gadov – niti tega, kje bomo prenočili. Po naših pritožbah je pozneje Silvo Matelič rezerviral za nas bolj oddaljena prenočišča v Porentovem domu, kjer smo spali v sobah s šestimi posteljami. Je pa bilo tam kar nekaj družabnosti, ker so tam stanovale tudi tečajnice smučarske šole – a žal v sobah, kjer jih je tudi spalo pol ducata ...

Še večer pred tekmo nismo vedeli, kje bo postavljena proga – ali na Preseki, ali pod S-om in tudi ne, ali bo slalom ali veleslalom. Ob velesla-

lomski progi ni bilo dovolj sodnikov pri vratih, zato so bile nekatere diskvalifikacije zelo dvomljive. Tudi rezultati so bili precej odvisni od tega, kako hitro je časomerilec v cilju pritisnil na štoparico. Na rezultate, ki so jih na roko napisane prilepili na oglasno desko v omenjenem domu, se seveda ni bilo mogoče pritožiti ...

Tako luftarsko početje se je vleklo do kvalifikacijske tekme za svetovno prvenstvo v italijanskem kraju Chiesa di Valmalenco leta 1967, ki se je pričela tako, da smo tekmovalci čakali (tisti s prvimi številkami) na največji strmini S-a in kakšne pol ure pri minus 20 stopinjah, poslušali štarterja vpiti v voki toki: »Francelj, a me slišš?!« In ga ta ni, med tem pa so nam noge steklenele. In s takimi je Andrej Novak s številko 1 potem, ko Francelj ni bil več nem, po startu cepnil že pri prvih vratih, jaz pa za njim kakšna vrata pozneje, čeprav sem se na tekmo temeljito pripravljaj na Pohorju in sem imel konjsko kondicijo.

Prismučal sem temu ustrezno besen v cilj in nahrulil Joška Pirnarja, ki je bil sprva hladen, ker pa sem še kar naprej bentil, mi je navsezadnje tudi on razsrjen zabrusil: »Pa ti pripravi tekmo, če znaš bolje!«

To je bil izziv za Štajerca, ki se mu ni bilo mogoče izogniti. Zato smo menda trije Mariborčani že na poti domov sklenili pokazati Ljubljčanom, kaj zmoremo. In smo dokazali:

Da je možno izposlovati 30 odstotni popust za novinarje smučarje

v hotelu (tedaj Turiist) ter brezplačne vožnje z gondolsko žičnico.

Da je možno najti sponzorje za kosila (v gostišču Pri treh ribnikih) ter za razkošno večerjo v tedaj novi gostilni Pri zlati lisici.

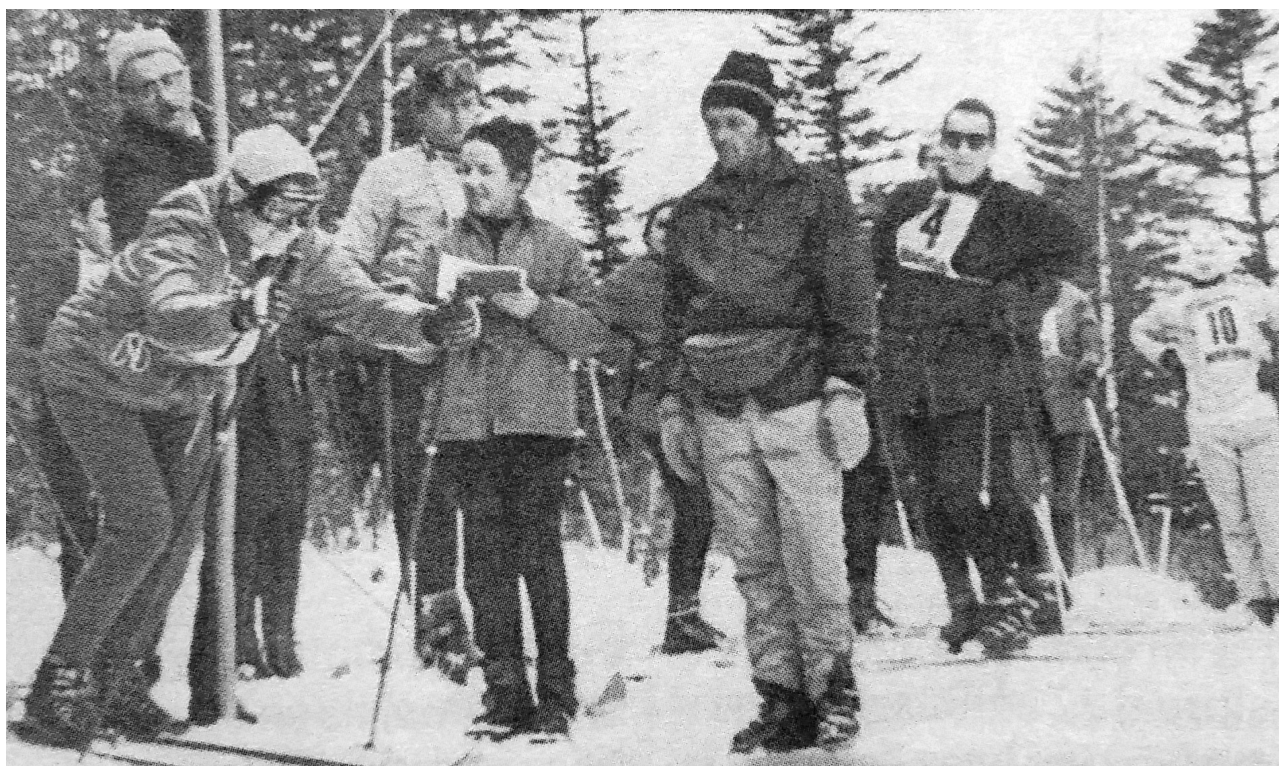
Da je bolje, če tekmo pripravi in izpelje kvalificirana in nevtralna ekipa (SK Branik) s kakovostno časomerilno napravo in s klubskimi sodniki ter uradno natipkanem zapisnikom, predstavljenim že dve uri po tekmi pri kosilu v hotelu Bellevue, ki so ga »častili« lastniki hotela.

Tudi tekmovalna veleslalomski proga je bila poteptana tako sveže, da so zmrznjene rebraste sledi teptalnika (teptalniki tedaj še niso imeli ravnalne deske) previbrirale novinarska moda in bradavičke edine tekmujoče kolegice iz Kopra.

Vlečnica Habakuk žal ni delala. Zato si kolegi iz prestolnice niso ogledali proge in so splavali mimo stopničk. Tako je Mariborčan našgal nekatere, sicer objektivno boljše, a zaradi manjka treninga v decembru – mehkonožne. Njihov prizadet ponos je povzročil, da so bile potlej kvalifikacije po novem letu in leto pred svetovnim prvenstvom.

Vse to je bila zasluga ekipe Večerovcev, ki so jo sestavljali poleg podpisanega še Milan Golob, Danilo Škofič, Janez Cundrič, Manfred Meršnik, Slavko Vizovišek in morda še kdo, ki se ga žal sedaj ne spomnim.

Zgodovinski posnetek prvega starta novinarjev na Mariborskem Pohorju 1968

Maribor sprožil tudi mednarodna snidenja

Drugačen začetek novinarske smučarije daljnega leta 1968 je bila zasluga ekipe Večerovcev, ki smo jo sestavljali prej navedeni osebki. Približno ista ekipa je potem organizirala še mednarodno srečanje z udeležbo avstrijsko-štajerskih in tudi ljubljanskih novinarov in novinarjev, ki ga je sklenila fenomenalna veselica v neki ptujski kleti. Končala pa se je s porivanjem avtobusa dokler njegov podhlajeni motor ni pričel kašljati. Po dodatnem porivanju pa je motor zabrnel in nas potegnil domov. V Maribor, mesto, kjer smo postavili temelje naših uradnih srečanj.

Na omenjeni mednarodni tekmi je zmagal Gradčan Wutschkovitsch, ki je za nagrado dobil gugalnik, ki ga je še precej fajhten uspel spraviti v mini-morisa. Doma pa ga ni znal potegniti iz avta, menda ga je moral razstaviti kar v avtu.

Hvaležnost pa so avstrijski kolegi pokazali tako, da so Mariborčane povabili na svoje novinarsko srečanje v Schladming. Mi pa smo – dobrosrčni kakršni smo – povabili še kolege iz prestolnice. Schladming je bil tistikrat povsem neznan kraj, saj še ni imel gondolske žičnice, zato smo se na vrh Planaja vozili s kombijem. Vabili so nas Gradčani pozneje še večkrat tudi v druge kraje in bili večkrat prijetno presenečeni ob ugotavljanju, koliko prenesemo in kako se znamo veseliti ter razveseliti tudi druge. Žal

so ta srečavanja usahnila, ohranjala pa so se samo še tista na uradnih avstrijskih državnih prvenstvih, na katera so prihajali bolj togi, tudi vzvišeni ljudje in si v savni našel le ljubico kakšnega Avstrijca, oblečeno v zlato verižico okoli pasu, na katero sta bosanska kolega pri 100 stopnjah zaman predolgo čakala in ju je zato skoraj infarkt. Se pa je to dogajalo v

zelo razkošnem hotelu v Hofgasteinu, smučarija pa je bila tam boljša od družbe, če odmislim nekatere izjeme. S Koroške za primer.

V Fredijevih vijuganjih je zapisanih še veliko smučarskih prigradov z domačih in tujih logov. Zanje pa je Fredi sam večkrat zapisal »A to je druga zgodba, za bolj pozno uro, za tisto popolnočno.«

Večerovci na Zatrniku 1974

Spreminjanje časa in sveta

SCIJ je nastal na pobudo Gillesa de la Rocquea leta 1954 v obdobju hladne vojne. Predvsem z namenom, da se preko smučanja omogočijo novinarski stiki in izmenjave pogledov z obeh strani. Očitno bi bila taka in tako idealistično zasnovana organizacija koristna tudi danes. Brez okužb in prestižnosti velikih.

Bolj ko se je slišal glas nevrščenih, močnejša je bila tudi naša formalno jugoslovanska, v praksi in učinkovitosti pa predvsem slovenska organizacija.

Nisem med njenimi ustanovitelji. V tem času sem bil na obveznem usposabljanju za obrambo domovine. Takrat še ni bilo miroljubnih izpovedovanj ali drugačnih ugovorov vesti, da bi se, kot mnogi moji poklicni kolegi, izognil vojaščini. Pa se jim je to, na nek način, vedno poznalo. (op. p.)

VOGEL 1971

Prva postaja. Stare smuči, veliko novih prijateljev, megla pri VSL. Zvončkanje od vrat do vrat ... Tudi nekaj metrov špricarjev pri Gabrijelci v »vili« Burja. Primož, moj mali sin prvič in edinkrat z menoj ... Fredi mu je pripovedoval pravljice. Djuro je zaspal na hodniku depandanse s pancarji pod glavo. V družčino sem pripeljal Janka in Uroša.

DELNICE 1972

Veliko snega in malo prog. Vrata pripravljamo iz leskovih palic. Utiramo progo. Štampamo. Se pridušamo v črpalki čez cesto. Nekateri do zore. Strašno naporno. Popoldne, pred občnim zborom, zaležem. Ko se zbudim je pozna noč, v kateri sem postal član predsedstva jugo SCIJ. Ker sem veliko pomagal neizmerno delovnemu kolegu Silvu Mateliču, ki me je – kot mnoge – tudi navdušil za račke.

ZATRNIK / BLED 1973

Napredujem. Silvo mi je prepustil rezervacije, nastanitev, obračun in kar se da pokrovitelj. Z glavnimi bo uredil Joško Pirnar, naš predsednik in podpredsednik mednarodne organizacije. – Pričakujemo tudi Marcela Pacha in druge goste iz Švice. In za pomoč pridobimo nekaj znanih javnih osebnosti.

Glavnina je bila nastanjena v Toplicah, izjeme v Vili Bled, glavnina na drugih, cenejših in kar petih lokacijah.

Imeli smo tudi srečelov. Takrat je bila tovarna Rog še živa in gospod Koman nam je namenil promocijski bicikel Ponny.

»Tega bi moral dobi ti,« je rekel dobrodušni Silvo. Ker toliko letaš okoli«

In sem ga. Na kupljeno srečko. Ne po kakšnih čudnih, drugih poteh. In smo zadovoljni in poštene ...

In zato je izstopal naš napol sonarodnjak Oto Reisinger, svetovno znani in ne ravno revni karikaturist.

Vedno je bil zadrt. Škrt. Pa še gospo, svaka in njegovo soprogo je vozil med nas. »Pavice, kravo, jednom buš se vubila«, je tulil za njo po Zatrniku. Participacije pa ni poravnal. Ni ostalo drugega, kot mu zagroziti, da bomo to oznanili preko mikrofona na zaključku v Toplicah. In potem je bilo vse urejeno. In mnogo kasneje je priznal, da tudi sam ne ve, zakaj je tak stiskač. Pa je bil pa fejest fant, ta naš Oto ...

KRANJSKA GORA 1979

Zaupali so mi celotno organizacijo tega srečanja. Joško Pirnar je bil zagotovo eden najboljših kadrovikov stare in nove šole. Znal je navdušiti in zadolžiti pa tudi ovrednotiti. Tudi

— Momci ovo se zove veleslalom. Nastojte što brže stići između ovih kolaca do dolje!

Karikatura O. Reisinger

Delnice 1972 – znamenite bencinske črpalke žal ni posnel nihče

v mednarodnih krogih je bil cenjen in uspešen, zagotovil je organizacijo svetovnega srečanja v letu 1979.

Pod vtisom avstrijskega kanclerja, ki je bil leto poprej naš gostitelj,

smo kontaktirali kabinet takratnega predsednika vlade Veselina Djuranovića. Po dolgem čakanju je zvezna vlada- SIV -sprejela pokroviteljstvo. Pljunili smo v roke, se ekipirali in

iskali sredstva in rešitve. Alenka Leskovic je pripravila vrsto pogodb, najzajetnejša je bila tista s Hotelom Kompas. V času velike inflacije smo že leto prej zabetonirali cene in si zagotovili možnost sponzorske pijače. Ko je prispel kamion našega glavnega pokrovitelja Slovenija vina z okoli 3.500 steklenicami, se je gospod direktor hotela, žal že pokojni Plahuta, zapodil za mano.

Prvenstvo je uspelo.

Odprl ga je predsednik Izvršnega sveta Jugoslavije, Veselin Djuranović. Z njim je v Kranjsko Goro s priletel tudi naš predsednik republiške vlade Dr. Anton Vratuša, pred tem ni želel komunicirati z nami. In dobro se mi je zdelo, ko smo koračili proti hotelu ...

Pred večerjo tiskovka. »Koliko od svih prisutnih novinara znate?«, je vprašal Djuranović. »Pa od prilike više od polovine«, sem odvrnil. »Dobro«, je rekel predsednik. In naročil svojim naj ostanejo za šankom. Midva pa sva opravila uvodni pogovor stoje. Mimogrede, po tem izjemno uspešnem srečanju, je postal Joško Pirnar predsednik SCIJ, torej mednarodnega komiteja, sam pa sem bil izvoljen za podpredsednika.

KOPAONIK 89

V tem desetletju smo se trudili razširiti naša srečanja tudi po Jugi.

Svetovno prvenstvo 1979 v Kranjski Gori

Poleg Hrvatov smo privabili še Srbe in kolege iz Sarajeva. Tudi na Jahorini in na Popovi šapki smo bili. In ko smo bili ponovno organizatorji svetovnega srečanja, smo se dogovorili za Kopaonik.

Vedeli smo, da ne bo preprosto, dogovorili smo se za kombinirano organizacijo. Odbor sem vodil v Ljubljani, Staš Marinković, urednik

Borbe, je bil podpredsednik in je vodil srbski del.

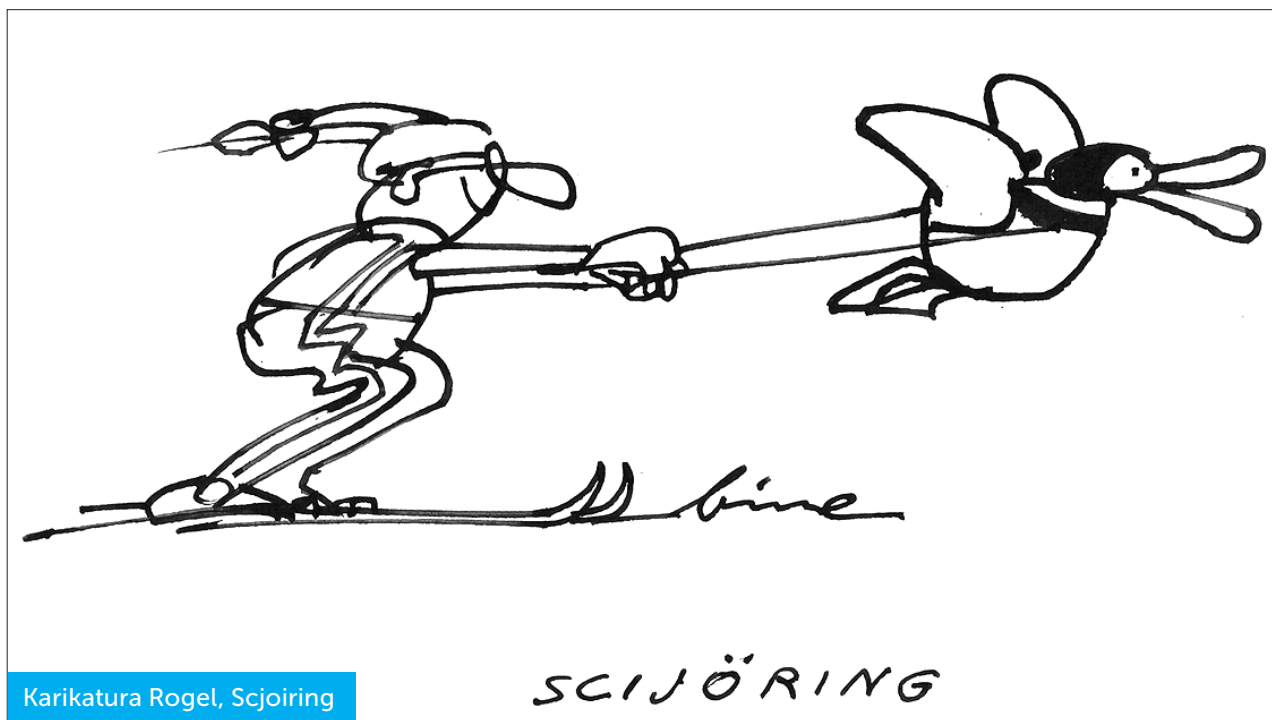
Na Kopaoniku je bil glavni Yugotours, ki je bil žal razbit na mnoge OUR (po slovensko tozde). To je pomenilo vrsto posamičnih usklajevanj. Začeli smo s sprejemom pri takratnem beograjskem županu Bakočeviću in Marinković je želel prevzeti vaje,« jer ipak je to Srbija i to žele drugovi«

Ti so tudi prišli na Kopaonik. Vsi, razen Miloševića.

Predsednik zvezne vlade Branko Mikulić je odprl prvenstvo, zatem pa kmalu zaključil svoj mandat.

Še pred tem smo obiskali Kraljevo in samostan Studenico. Na bližnjem Kosovu je že vrelo. Država je začela razpadati ...

Boštjan Pirc

Karikatura Rogel, Scjoiring

Janez Kovačič – novoizvoljeni predsednik v sredini

Bilo je tako kot vedno

Nekje med jedilnico in bazenom je bila soba. TV soba. Obrazi, ki so prihajali od tam, so bili zamišljeni. Bilo je na makedonski Popovi Šapki v začetku 1989.

Kakšno leto prej sem na Brezovici, ne prav daleč stran od Popove Šapke, postal nekakšen predsednik slovenske sekcije novinarjev - smučarjev v okviru društva novinarjev. Nikoli mi ni bilo povsem jasno, zakaj in kako se je to zgodilo. Tudi mi ni bilo jasno, vprašal pa tudi nisem, zakaj me je Blaž Lavrič v svojem dobrohotnem slogu potiskal naprej. Opravljeno je bilo hitro, sredi jedilnice, bil sem v »pancerjih«, kot se za smučarja - predsednika spodobi. Tudi vse drugo je bilo hitro in po domače. Ni bilo nobenih volitev, to si že upam povedati ...

Na Popovi Šapki, srečanju, ki so ga leto kasneje pripravili makedonski novinarji-smučarji, je bilo ob našem prihodu snega za vzorec. Nato je začelo snežiti in to tako močno, da je zametlo marsikakšno kakšno nerodnost, odločno pa izboljšalo počutje. Na dan veleslalomске tekme – mislim, da je zmagal »novinar«, za katerega se je kasneje izkazalo, da je

bil voznik ratraka ali nekaj podobnega – se je nebo povsem zaprlo, bili smo v zimski pravljici. Toda v to idilo so vdirali glasovi iz TV sobe: Začel se je dejanski razpad države. Roko na srce – še sanjalo se mi ni, kaj vse se bo še zgodilo. In bi rekel, da nam tega, vsaj večini, ni bilo mar. Bilo je žurersko, do konca in še malo čez ... Tako kot vedno.

Ker sem bil predsednik, so me nekateri, zdi se mi, da najbolj tisti, ki so bili pogosto v tej famozni TV sobi, začeli spraševati, ali ne bi šli domov. Predčasno. Nekako so organizirali letalo iz Skopja, prostora je bilo za dvajset ljudi. Vprašaj, kdo bi šel, mi je bilo rečeno. Pa sem. V takšnih okoliščinah je treba najprej poskrbeti za ranjence. Matjaž Tanko, dobrodušni, neugnani in vedno dobro razpoloženi erudit, si je, ko je šel v bazen – ja, na skoraj 1800 metrih so imeli bazen – nalomil rebra. »Bi šel?« »Ti kar pojdi«, mi je zabrusil in me v tolažbo zvlekel za šank. Nikogar več nisem vprašal. Ne vem, kdo, če sploh, je odšel predčasno tja na jugoslovanski sever ...

Naslednje leto je bila naša, torej slovenska sekcija organizatorica ju-

goslovanskega srečanja novinarjev - smučarjev na Kaninu. Pokalo je po sivih. Tristo ljudi. Del je moral v Kaninsko vas. Aljanca, vedno neutrudna deklica za vse, jih je slišala. Če bi bila v recepciji njena slika, bi na njej verjetno obvisel kakšen pljunek neznanega porekla. Ni bilo enostavno, država se je trgala in nekaterim se je zdelo, da politika (že) določa, kdo bo v hotelu in kdo v komaj kaj oddaljeni vasi. Pa nam za to – politiko – ni bilo nič mar. Tako kot vedno.

Naslednje leto oziroma 1991 je bilo srečanje na bosanski Jahorini. Štiri leta prej smo bili na Bjelašnici, bilo je noro. Nisem bil na Jahorini, a so mi povedali, da je bilo noro. Jasno, drugače niti ni moglo biti. Tako kot vedno. Toda puške so bile že napete. Vse ostalo je zgodovina.

Leto kasneje sem na zreški Rogli predal predsednikovanje nasledniku. Če bi bil politik, bi rekel, da sem in smo bili v tem času priče zgodovinskim dogodkom. Država ti ne razpade vsak drugi dan. Ampak to še ne pomeni, da smeš pozabiti, kaj in kako je bilo na naši smučariji. Bilo je – tako kot vedno!

Janez Kovačič

SAVA
ZAVAROVALNICA

B/S/H/

BOSCH AND SIEMENS HOME APPLIANCES GROUP

Nekaj žlahtnih in razposajenih štorij

Strgani hozentregarji, izgubljena zmaga, ustavljen sevdah in bog ne daj da crkne stoenka.

Prvo srečanje v Mariboru me je hkrati razveselilo in šokiralo, saj nisem pričakovala da me bodo dedci lahko nasmejali do solz.

1. štorija:

Svetovno srečanje SCIJ v Bayerschzellu 1968, kjer sem nehoti poskrbela za gromki smeh. Moj prvi tek na smučeh skozi gozd po zasilnih špurah se je končal s praskami in strganimi pumparicami, sposojenimi od Jojota Pogačnika, ker me je veja zgrabila za hosentregarje in pahnila na štor. V cilju so se mi režali namesto, da bi mi pomagali! Edino Jojo je ostal resen.

2. štorija:

Na paralelenem slalomu v Courchevelu bi zmagala, če ne bi ob progi zagledala WC-ja! »A si ti čist prifliknjena! Baba, ki misliš z mehurjem!« me je iskreno ozmerjal Pucelj. Tako sem imela medaljo manj in jezne prijatelje!

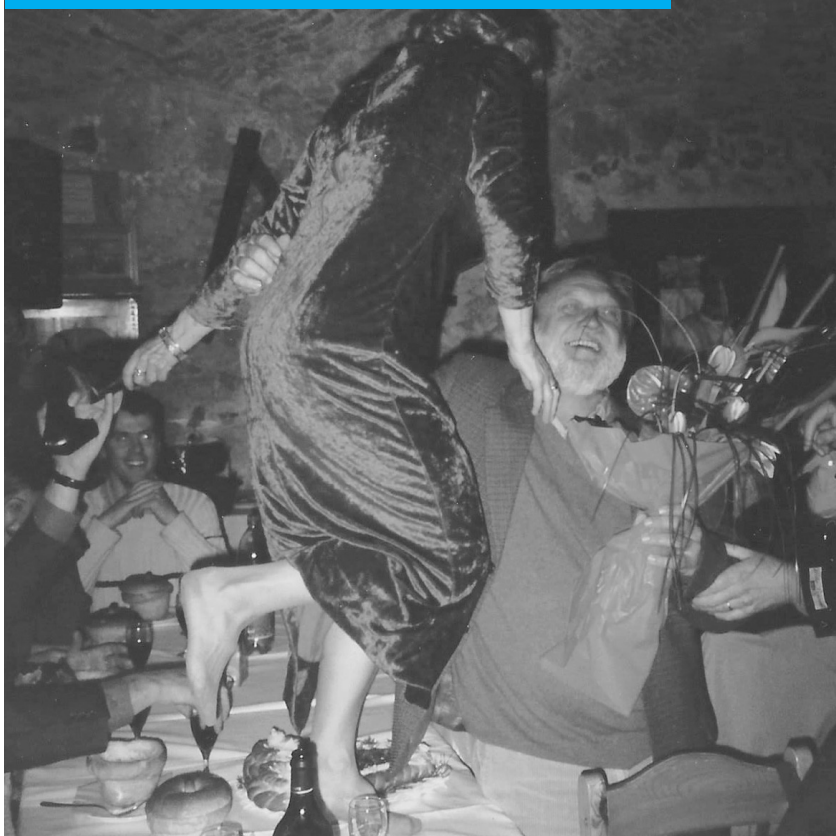

3. štorija:

A na Bjelašnici, kjer so se zbrale tri stotnije jugonovinarjev, je štorijo zaznamoval sevdah, glasba na gala večerji z imenitnimi gosti iz Sarajeva. Bila je tako čustveno glooboka, da sem plesoč pristala visoooko na belo pogrnjeni mizi in folk mi je ludo ploskal. A kmalu priteče ober natakari in me spodi dol. OK! Za njim se pojavi nek otmeni politik: »Drugarice, oprostite, naše omizje vas prosi, da nadaljujete s plesom!« Odpravila sem ga s stavkom, da so v življenju doživela, ki jih ni mogoče ponoviti.

Ko se duša in telo ujameta se pri Binci začnejo štorije

4. štorija:

Avtomobili nam več ne crkujejo tako kot nekoč. Ko sem s tremi kolegi potovala v francoske Alpe s takrat naj avtom 101 (beri sto jadina) je ta opravičil svoje ime nedaleč od cilja. Trojica je preklinjajoč zaman brskala pod havbo: 101 se ni dala. S pogledi so mi dali vedeti, da nas reši le znanje francoščine. Ustavila sem domačina, odložil me je pri mehaniku. Takoj se je odpravil po našo koreto in scagane brodolomce. »Fino, avto bo popravljen, frankov nimamo, kaj pa zdaj?« Iznajdljivo sem iz delavnice poklicala organizatorje tega SCIJ nacionalnega srečanja in SOS klic nas je rešil. Meni pa je tudi odleglo. Od te afere naprej, nisem bila več deležna zlonamernih pripomb, češ, le kje se je naučila francoščine. Nekateri so mi pač zamerili, da sem se na mednarodnih srečanjih SCIJ veliko družila s tujci.

5. štorija:

Nad Bolzanom se je podrl jez, ki je zahteval številne žrtve in uničil naselje pod njim. Prijatelji italijanskega SCIJ so me napotili do urednika lokalnega časopisa. Priskrbel mi je spremljevalca, da sem obhodila kraj nesreče, se pogovarjala s prebivalci, ki so doživeli katastrofo in s strokovnjakom, ki je že pred tem opozarjal na nevarnost. Naslednje jutro mi je urednik prinesel print priloge o katastrofi z vsemi informacijami.

6. štorija:

Potres v Asissiju: s pomočjo italijanskih kolegov, me je v mestu pričakal

Kaj ima SCIJ s potresi, z vojno, s špansko princeso in s svetovnim pokalom?

Slovenska vrsta na Bjelašnici

poslanec, ki je bil nekoč novinar in me celo povabil na družinsko večerjo. Drugi dan sva se podala v hribovske vasi, kjer sem zvedela marsikaj, česar nisem mogla najti v lokalnih časopisih. In sicer o mafjskih poslih pri prenovi. Zanimivo je, da so mojo reportažo kazali v našem parlamentu, češ poglejte, tudi Italijani imajo težave pri obnovi, tako kot pri nas.

7. štorija:

Reportažo o poroki španske princese v Barceloni sem napisala s pomočjo Antonia Campagna, ki mi je priskrbel prostor za fotografiranje tega dogodka in mi prinesel še nekaj člankov iz svojega časopisa.

8. štorija

se tiče modrih čelad na Cipru, preden so te prišle v Bosno. Deniss Redmont, ameriški dopisnik iz Rima je angažiral svojega sodelavca na Cipru, da me je na letališču pričakal vojaški jeep z angleškim oficirjem, s katerim sem si ogledala oporišče UN in se pogovarjala z vojaki. Domov

sem prišla z modro baretko na glavi.

Še tole: prijateljem iz SCIJ-a se imam zahvaliti tudi za pomoč pri spremljanju (15 let) svetovnega po-

kala v alpskem smučanju, saj sem tako velikokrat prišla do intervjujev z glavnimi junaki belega cirkusa.

Albina Podbevšek - Binca

Binca -vedno odlična na snegu

Skiž je zakon

Začetek leta 1978 je bil hudo turbulenten. Z mojo, že takrat boljšo polovico (tistega leta sva se poročila), sva načrtovala prvo novinarsko smučarijo, a kaj, ko so bile zahteve za udeležbo hudo stroge – najmanj dve leti poklicnega novinarskega staža in še članstvo v DNS. Prvi pogoj ni bil problematičen, drugi pa ... Takratni predsednik DNS Božo Kovač namreč nikoli ni imel časa, da bi upravni odbor sprejel nove člane. In sva z Marjetico odpotovala v Sarajevo zgolj s potrdilom, da sva prošnji za sprejem v DNS res vložila in da ju bodo v kratkem čisto zares obravnavali. In ta prva Jahorina je bila nepozabna.

O moji prvi Jahorini zgolj nekaj malenkosti. Med vožnjo iz Sarajeva na hrib sem moral na avtobusu držati noge hudo narazen, saj je utrpana veriga v poden avtobusa naredila pošteno luknjo, tako da sem brez težav pljuval na cesto. Na Jahorini nas je obiskal tudi Branko Mikulić, predsednik OO Olimpijskih iger leta 1984, pogovor pa je kajpada tekkel o tem, kako si Bosanci sploh upajo organizirati igre brez Slovencev. K sreči se stepli nismo, je bilo pa občasno precej vroče. In še drobna zanimivost: tekaško tekmo so organizirali kar na cesti od našega hotela Jahorina do malo nižje ležeče kasarne, oziroma obratno ...

Marjetica in Uroš Šoštarič iz nadaljevanke »Zakon je sk (r) iz«

Na Jahorino smo se spet vrnili takorekoč tik pred razpadom Jugoslavije. Radijski kolega Milan Bajalo je prek svojih zvez poskrbel za izreden, častni vlak, s tovornim vagonom, restavracijo, spalnikom (za starejše in nežnejši spol ...), pa še nekaj potniškihimi vagoni. Na postaji so nas pričakali prešerno razpoloženi Primorci, ustrezno »založeni«, in smo švignili do Zidanega Mosta. Tam so naše vrste okrepili še Štajerci, Pomurci in Korošci, med njimi tudi simpatično dekle, s katero sva si pokimala in

prijazno nasmehnila. Seveda se je to dogajalo v restaurant vagonu. Najina pogleda sta se še nekajkrat srečala in vedno sem bil deležen prijaznega nasmeška. Spomin me je pustil na cedilu, sumničavi črv pa je glodal. Le kako ji je ime, od kod jo že poznam, imava kakšne »skupne spomine«??? Ko smo se ustavili v Zagrebu, je »edison«, hvala bogu, prižgal žarnico in: »Violeta, si to ti?« »Seveda!«. Jaz pa mirno, skrušeno: »Oprosti, oblečene te ne poznam ...«. In nekaj čeljusti je zaropotalo po tleh ... (Zgolj v pojasnilo: Violeto, ki je šla z nami v Sarajevo predvsem obi-

Tvoje grlo je tvoja moč.

Septabene®
www.septabene.si

Edinstvena formula za celovito zdravljenje bolečega grla.

- Hitro olajša bolečino.
- Zdravi vnetje.
- Odpravlja vzroke okužb.

KRKA

Pred uporabo natančno preberite navodilo! O tveganju in neželenih učinkih se posvetujte z zdravnikom ali s farmacevtom.

Pred odhodom na Jahorino 1978

skat svojega moža Vilija Einspielerja - Delovega dopisnika v Sarajevu, sem spoznal leto poprej. Poleti, v našem kampu, zgolj naključno nudističnem,

in Violeta tam seveda ni bila zavita v kakšno toplo bundo).

No, na Jahorini je bil še vedno žičničar iz mojega prvega skiževskega

srečanja. Hotel je bil lepo obnovljen, tudi kakšna nova žičnica se je našla in tekov ni bilo več treba organizirati na cesti ... Bil pa je kafič – Brazil.

Ko ni latino ritmov je udarna tudi pancer polka

Nekaj neponovljivega. Prostor za nekaj utrujenih smučarjev. Do našega srečanja. Potem pa se je tam stiskalo več kot sto rač. Dobra muzika, vsa trupelca so poskakovala, nihče kljub gneči ni ostal žejen. Prijateljska zračna pošta, tudi plačilna, je odlično delovala. Neponovljivo. In ko sem se precej let po tistem slučajno potikal po Dubrovniku in stopal mimo Gradske kafane, zaslišim: »Uroše, Uroše«. Glej ga zlomka. Bil je Frano Lasić. Nekdanji lastnik jahorinskega Brazila, ki je prijadral v Dubrovnik v družbi prelestne mladenke ... kot običajno.

Skratka – zgodb kolikor hočeš, še več prijateljstev, vsega skupaj za celo Raco.

Naj ob tej lepi obletnici omenim še to, da je moji malenkosti ta novinarska smučarija dala neverjetno veliko. Samo pogledajte si imena prvopristopnikov, pa vam bo takoj jasno, da je bila to po svoje kar novinarska elita, ki je »mladino« vedno sprejemala dobrohotno. Mladina se je v pogovorih z njimi veliko naučila. Med račkami ni bilo nobenih zvezd, tudi med »holivudarji« ne. Bili smo si enaki in vedno pripravljeni pomagati. Naši šefi so to nekako doumeli in so to našo dejavnost celo spodbujali. Na začetku so se velike medijske hiše tudi izmenjavale pri organizaciji naših srečanj. To je za organizatorje pomenilo veliko razbremenitev, saj se je to štelo skoraj kot službena obveznost. Da ne omenim, da smo na začetku za udeležbo na naših srečanjih dobili celo plačan dopust, včasih še kakšno dnevnicco, in z objavljanjem poročil o tekmovanjih ni bilo nobenih težav. In povsem proste roke smo imeli.

Ko je Delo organiziralo eno od srečanj v Bovcu, bilo je v času, ko so se v Sloveniji okrepile težnje, da bi novinarje nadzorovali in jih »usmerjali«, pa je Milan Maver narisal lepo račko na smučeh z zavezanim kljunom. In to smo natisnili na maji-

Medalje, medalje... njihovi nosilci na srečanju Rogla 2015

cah, ki jih je dobil vsak udeleženec. Tudi Jak Koprivc, ki nas je obiskal v hotelu Kanin, je samo odkimal z glavo in omenil nekaj takega kot »Le kaj vam je tega treba«.

Račja družčina je pač nekaj, kar bi moralo večno cveteti. Res se časi spreminjajo, a vseeno nam to druženje lahko in mora dati veliko.

Zato je prav, da se za konec spomnim še nekaterih ljudi, ki so novinarsko smučarijo naredili veliko in pustili neverjetne sledi.

Omenjam jih po naključnem vrstnem redu in zavedam se, da bom

VINSKA KLET
"GORIŠKA BRDA"

mnoge po nemarnem izpustil, a prav vsi ostajajo v mojih spominih in srcu. Najprej Joško Pirnar. Legenda slovenskega in mednarodnega SCIJ. Na jubilejnim, petdesetem srečanju mednarodnega kluba novinarjev smučarjev v francoskem Alpe d'Huezu so ga na zadnji furi kolegi spustili z oči in sredi planine je sam obtičal pred žičnicami, ki so obstale. Pa se stari partizan ni sekiral. Smučke je zadegal na ramo, se usmeril tja, kjer je mislil, da so hoteli in koračil, koračil ... Po strminah, globelih, dokler ni v trdi temi odkril asfaltirane ceste in prijaznega voznika, ki ga je tistih nekaj kilometrov daleč dostavil v hotel ... Joško je imel neverjeten ugled v mednarodnem SCIJ. Tudi njegov predsednik je bil. Srečanje v Alpe d'Huezu je bilo njegovo 49. (!!!), na prvega ga politika ni pustila, je pa tja spravil jugoslovansko odpravo.

V teh časih, ki novinarski smučarji niso najbolj naklonjeni, prav pogrešam Uho. Skupaj z Vladom Krejačem sva, mislim, da je bilo leta 1993, ko je abdiciral Janez Kovačič, v Bovcu kandidirala za predsednika SCIJ Slovenija (jaz predvsem zaradi uspešno izpeljanega poletnega kongresa SCIJ), pa je k sreči zmagal Uha, ki je modro vodil to našo (z) mešano združbo, sam pa sem mu dolga leta stal ob strani kot podpredsednik (to sem bil 12 let tudi v mednarodnem skižu, kjer me je vztrajno podpiral Joško). Med našimi modreci prav gotovo ne gre pozabiti na Enčo - Alenko Leskovic. Ko smo se osamosvajali od DNS (tam so jim šli na jetra naši sponzorji), je na njenih plečih slonela, kaj slonela, ležala, vsa pravna papirologija. Nepozabni so bili trenutki, ki sta nam jih prirejala s Šušujem - Francetom Jerasom. Pa Otmarja Klipšteterja - Fredija, Silva Mateliča, Boža Vranešiča, Džura Šmicbergerja ... Žal vseh teh ni več med nami. So pa Fornezzijev Tonček - Tof, naš neutrudni tekač in mazač, pa Binček (Bine Rogelj), mojster grafične opreme večine naših srečanj, Janez Čuček, neprekosljivi sodnik

Oznanila in napotila za preživetje 50. srečanja novinarjev smučarjev v Kranjski Gori!

Za prva dneva ni nobenega posebnega scenarija. Nedeljsko popoldne, ponedeljek in torek so namenjeni počitku in nabiranju energije.

V četrtek, 26. januarja, ob 11.00 uri, bo v Ratečah start tekaškega prvenstva, ob 18.00 uri, pa se bomo v Hotelu Kompas zbrali na rednem letnem občnem zboru. Petek, 27. januarja ob 11. uri na enem od kranjskogorskih smučišč se med vratca zapodijo veleslalomisti in veleslalomistke. Sicer pa je 27. januar 2017 razglašen za »mariborski dan« v spomin na 5. december 1968, ko se je na mariborskem Pohorju začelo uradno štetje naših smučarskih zgod in nezgod na snežnih poljanah. Letos jih bomo našeli 50. Vsako med njimi je bilo nekaj posebnega. In tradicija velja tudi letos.

Zato Darja, zadolžena za program, sporoča: »Ker so vsa naša smučarska druženja poleg uradno načrtovanih, vedno polna še povsem nenačrtovanih razigranih, iskrivih in humornih prigod, tudi letos gotovo ne more in ne sme biti nič drugače. Za vse, kar pa se dogaja, ne potrebujemo ne scenaristov ne režiserjev. Novinarji smučarji smo od nekdaj polni odštekanih idej. V četrtek zvečer nam presenečenja pripravlja DJ Anže - tisti Kubanec, ki je na Krvavcu poskrbel za latino ritme in in noro miganje vseh zbranih generacij skiževcev. V petek zvečer na slavnostnem zaključku sicer ne bo dunajskih filharmonikov, bodo pa glasbeni mojstri, ki slišijo na ime Rock Partyzani. Dobra in s strastjo odigrana muzika dvigne vse riti. Aleš Klinar pravi, da bo žur. In jaz mu verjamem!«

Meta in Darja

in podeljevalec rumenih majic, in Binca, ki jo naš predsednik Pahor verjetno nezavedno vedno spregleda, ko deli državna odlikovanja. Pa je Binca, Turjaška Albina Podbevšek prva, ki je pokazala, kako se je treba upreti zavojevalcem. Bilo je na kosovski Brezovici (1988!), kjer so nam organizatorji pripravili v hotelu v dolini lep večer z živo glasbo. In Binca je plesala in plesala. Takrat jo je ugledalo snajpersko oko generala JLA. In si je lastnik očesa zaželel polko z vročerkvino. Ko je držal v rokah svoje sanje in oči spustil na baročne balkonce, njegovo srce te lepote ni preneslo več ... Na hitro

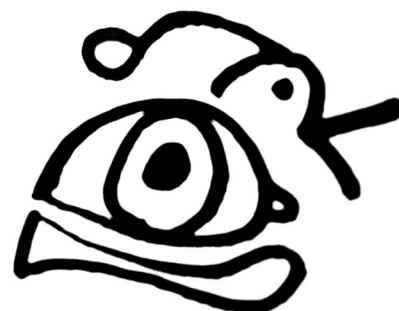
se je gala večer končal, telefone na Brezovici so nam izklopili, čez dva dneva pa je Borba objavila vest, da je general Tapata sklenil življenjsko pot »na radnom zadatku«.

In še »last but not least« - moja, naša Božena. Če bosta z Aljano kdaj napisali knjigo, bo to zanesljivo bestseller. In Boženi, tako kot tudi SCIJ Slovenija ob okroglih obletnicah kličem še na mnoga, zdrava in uspešna leta.

Uroš Šoštarič

P. S.: Kaj pa če bi v Kranjski Gori pripravili večer Še pomnite tovariši ...

STEYER
Hiša dišečega Traminca
House of Gewürztraminer

Zavezan resnici in poštenosti

Pravijo, da se šele takrat, ko nekaj izgubiš, zaveš koliko ti je to pomenilo. Tudi v odnosih med ljudmi je podobno. Čeprav se zavedamo naše minljivosti, se vendarle težko sprijaznimo, ko odide nekdo, ki nam je blizu. Taki občutki so nas prevzeli, ko smo zvedeli, da je bitko z boleznijo izgubil naš prijatelj Vlado Krejač – Uha. Zagotovo je bil mnogim v našem poklicu vzor, številnim mlajšim kolegom tudi mentor. In kaj je bilo vodilo v njegovem poklicnem delu in odnosih z ljudmi? Predvsem je bil zavezan resnici in poštenosti, to pa so lastnosti, ki so tudi v naših vrstah v teh časih vse bolj redke. Tudi medijski prostor namreč vse bolj obvladuje interes kapitala in lakomnost lastnikov, da bi si s čim nižjimi »stroški dela« nagrabili čim več premoženja. Morda je še najmanj tovrstnih teženj v nacionalni RTV hiši, ki pa je po drugi strani zelo zelen plen. In temu se je Vlado dokaj uspešno postavljal po robu ter je bil zavljo takega stališča, zlasti z desnega političnega pola, deležen očitkov, da se ni sprijaznil z novimi družbenimi razmerami. V resnici se ni sprijaznil z dejstvom, da bi peščica bogatela na račun državljanov, ki jim nove družbene razmere ne zagotavljajo niti spodobnega preživetja. Izhajal je pač iz Maribora, kjer je lahko zelo neposredno videl, kam pelje slovenski »tranzicijski vzorec«.

Tako kot v poklicnem delovanju je Uha ostal zvest svojim načelom tudi kot predsednik SCIJ – Slovenija. Mnogi se spomnimo s kakšno zavzetostjo je pripravljala naša srečanja v Bovcu. S tem je neposredno pripomogel, da je postal ta del naše domovine pogostejše omenjan tudi v osrednjih medijih. Tudi zato je bil Uha zelo priljubljen med »malimi ljudmi« severne Primorske.

Pri vodenju SCIJ-a se je zavedal, da bo društvo uspešno, če se mu bodo pridružili tudi mlajši kolegi. In tudi v tem prizadevanju je bil uspešen. Ne le, da se je povečalo število članstva, mlajši so prevzemali tudi odgovornosti pri organizaciji naših srečanj. Teh je bilo zares veliko in za vsakega lahko z gotovostjo ugotovimo, da je bilo uspešno. Ne le v športnem temveč tudi družabnem pogledu. Pravzaprav so vsakoletna srečanja SCIJ redka priložnost, da si novinarji v sproščenem ozračju izmenjamo izkušnje in si tako vsaj malo olajšamo naše delo pa tudi duše. Zagotovo so pomembni tudi športni dosežki, vendar niso edino merilo, ki bi na primer določali, kdo se lahko udeleži svetovnih srečanj. Tudi v tem pogledu je Uha veliko prispeval k spremembi naših društvenih pravil.

Med najpomembnejšimi dogodki, ki so zaznamovali Uhovo delovanje v SCIJ je

zagotovo organizacija svetovnega srečanja v Mariboru. Prav nič ni bilo prepuščeno naključju, vse je bilo natančno dogovorjeno, vsi ki so sodelovali pri tem projektu, so morali prevzeti tudi odgovornost, da bodo svoje delo tudi opravili. V tem pogledu Uha ni poznal kompromisa. Tudi zavljo te lastnosti ga nismo spoštovali le mi, ki smo z njim neposredno sodelovali, temveč tudi v mednarodnem SCIJ. Prav zato je njegov prezgodnji odhod še toliko bolj boleč.

Nazadnje naj kot njegov dolgoletni prijatelj in »cimer« zapišem še nekaj povsem osebnega. Uha je bil vesel, optimističen in dobrasrčen človek. Zanj so bile težave izziv in praviloma je našel rešitev. Le pri zadnji se ni izšlo po njegovih in naših željah.

Redko sem srečal tako premočrtnega in poštenega človeka, novinarja, ki je znal vztrajati tudi takrat, ko so se drugi umaknili. Prijateljevati s takim človekom je bil zame velik privilegij.

Luka Škoberne

Vlado Krejač Uha

IN MEMORIAM

Leta z Andrejem Novakom

Ko pride tak dan, prihajajo pa zdaj zadnje čase pogosteje kot bi si kdorkoli mislil, da bodo, se vprašam, zakaj to mora tako biti. Kdo uravnava te žalosti in po kakšnem vrstnem redu to gre, kdo to določa in po kakšnem preudarku? Smo mi ključni del tega, ali pa to počne nekdo mimo nas in po ne vem kakšnem premisleku?

In zdaj se to sprašujem, ko ni več Andreja Novaka, tega moža, ki ga ni moč pozabiti zlahka, če sploh.

Med prijatelji ne sme biti skrivnosti in ne bom zamolčal, da je odšel po svoji volji, ne bomo pa nikoli vedeli zakaj.

Zadnje čase, ko se je odpovedal tenisu in smučanju, smo se družili manj kot njega dni, a še vedno vsaj trikrat na teden. V krčmi seveda, ampak v družbi, ki nam jo je marsikdo zavidal, s prijatelji, kakršni so Mojmir Sepe, Jure Robežnik, Saša Geržina, Marjan Kandus, Lojze Janko, Ivo Daneu ... Še prej, ko je igral tenis in smučal, je bil ta krog še širši.

Z drugimi besedami, Andrej ni bil nikoli sam, ni bil kot otožen volk, ki ga krdelo ne mara. Ne, to zanj ni veljalo.

A kljub temu je bilo nekaj močnejše od življenja.

Lani je praznoval osemdeset let. V krčmi seveda, ob prijateljih in običajnih sovražnikih na krožnikih in v kozarcih. Teh osemdeset let mu je nanese marsikaj.

Vešč risanja in z umom, ki bi si ga marsikdo želel, se je uveljavljal v Sloveniji, Jugoslaviji in tujini; povsod tod so razstavljali njegove karikature in nekatere tudi nagradili. Največji lesk med nagradami, ki jih je dobil, je kajpak nagrada za življenjsko delo Društva novinarjev Slovenije. Če prav vem, je bil edini časnikar, ki si te nagrade ni zaslužil s pisanjem, marveč z risanjem.

Bil je med pionirji Televizije Slovenija (ki se je v petdesetih letih prejšnjega stoletja imenovala TV Ljubljana), z njo skoraj od prvega meseca. To so bili časi, ko je bila elektronika še v srednjem veku in so napise na malih zaslonih risali ročno. To je počel v začetku, potem pa seveda tisto, kar je najbolje znal, karikature.

Objavljal je tudi po časopisih, največ in najdlje v Dnevniku, kjer so ga, ko so prišli novi časi neodvisnosti in novi ljudje tistega časa, sramotno odslovili brez zahvale ali vsaj pojasnila, zakaj njegovih karikatur nočejo več. V zakulisju je bilo rečeno, da zaradi denarja, da ga je več ostalo za lastnike, seveda.

Ni risal samo dobro in duhovito, tudi zelo veliko. Nekoč mi je rekel, da je na televiziji, v časopisih in revijah objavil več kot trideset tisoč karikatur. Te so našle svojo trajnejši in žlahtnejši počitek tudi v knjigah. In marsikateri na pol šaliv portret tudi na stenah stanovanj prijateljev.

Andrej Novak je moral skusiti tudi nečednosti druge svetovne vojne. S starši so ga izgnali v Srbijo. Po vrnitvi se je družina ustalila na Starem trgu v Ljubljani, kjer smo leta kasneje prijatelji vselej našli prijazen kotiček, da smo končali kakšno prijateljsko kolovratenje od šanka do šanka.

Taka je torej ta skica za portret Andreja Novaka, pomanjkljiva, a v slogu poklica, ki mu je bil vdan.

Zbogom, Andrej.

Janez Čuček

Andrej Novak

RACA, KI JI NI PARA NA ZEMLJI

Pisal na befel, a z veseljem

Oni dan je pri naši hiši pozvonil telefon. To se zadnja leta, odkar sem v penzionu, dogaja redko, razen ko mi hočejo kar po telefonu prodati zdravje, nekakšne spominske kovanke, me povabiti na večerjo, da bi mi tam prodali kakšen izlet ali odejo ... To pot je bilo drugače. Klicala je Vesna in mi, sicer prijazno, a odločno naročila, naj za tole jubilejno Raco napišem kaj o njej. Ne o Vesni, o Raci. Kaj čmo? Befel je befel in treba ga je izpolniti. Zato se zdaj mučite s temi vrsticami in pričakujete, da vam bom odkril toplo vodo. No, pa bom.

Raca je moja talepša polovica

Raca je, kot je znano, pernata žival. Raca, zlasti pekinska, je tudi slastna. A zame je raca še vse kaj drugega. Lep del talepše polovice življenja (šmrc, šmrc ...). Raca je namreč tudi časopis meni ljubih kolegov novinarjev – smučarjev. In zdaj lahko mirno nehate brati, kajti sledili bodo nostalgичni spomini na veličastne, krasne, pa tudi bedne smučarije, ki jih bom nosil v sebi in katerih se, čeprav me z vami ni že več let, zelo rad spominjam.

Raca je obstajala odkar obstaja naš skiž, kolikor vem. Več bi vedeli Fredi, pa Maxi, pa Bine, Uha, Uroš in še kdo. Toda, obstajata prava Raca in terenska Raca. Tiskana, prava Raca je vedno nastajala v dolini in race in racaki so jo dobivali ob začetku vsakoletnih smučarskih druženj. Terenska Raca pa je moja, zrasla je na mojem zelniku in na zelniku ljubega sodelavca Frančka Pungerčiča, ob skiževem srečanju na Rogli leta 1997, že v samostojni Sloveniji.

S Frančkom sva bila vajena dela s terenskimi izdajami priložnostnih časopisov. To smo

A nisem lep?

v hiši Novega tednika in Radia Celje počeli že kar rutinsko. Izdajali smo priložnostne časopise ob Tednu domačega filma v Celju, na t.i. letičih uredništvi novinarske ekipe v manjših krajih na Celjskem, pa na Mednarodnem obrtnem sejmu v Celju, pa še kje. Celo zgodovino namiznega založništva smo dali skozi. Od tega, da smo prve izvode tipkali še na matrice in jih razmnoževali na legendarnem gestätnerju, do prvih izdaj, oblikovanih s pomočjo letraseta in fotokopij, do sodobnih računalniško izdelanih strani, razmnoženih s tiskalnikom ali fotokopirnim strojem ...

Izkušeni je bilo torej dovolj in nastale so prve terenske Race na Rogli, kjer smo do onemog-

»Ena od nalog, ki že in še bodo čakale raziskovalce razvoja slovenskega jezika nasploh in časnikarstva še posebej, bo tudi skrben pregled, analiza in povzetek pisanja časopisa, ki mu bržkone ni para na Zemlji, naše Race.

Saj so na planetu tudi imenitnejši časopisi z daljšo tradicijo, postavimo The New York Times ali naše Lublanske novize iz leta 1797, a Raca je ena sama.

Časopis je vreden toliko kot njegovi uredniki in novinarji in glede prvega, urednikov torej, bi Raca boljšega skorajda ne mogla imeti. Sončka in njegove desne roke Igorja.«

Zapisal Janez Čuček, RACA, Rogla 2015

losti izkoristili zmogljivosti hotelskega fotokopirnega stroja in iznajdljivost takratnih fotoreporterjev Novega tednika – Edija Masnega in Eda Einspielerja Sherpe, ki sta si kar v kopalnici hotelske sobe uredila temnico in sproti razvijala fotografije. Celo fotografsko razstavo sta pripravila. Za s (o) pomini: to so bili časi, ko še ni bilo digitalne fotografije, pa tudi mobilov ne.

Odziv vas, rač in racmanov, je bil izjemen. Napolnil je dušo. Kajti, napisati štiri do šest strani terenske Race vsak dan, ni mačji kašelj. Potem pa vse to še oblikovati in tiskati do takrat, ko je bilo Raco edino smiselno deliti – do večerje. Prav ta, prvi odziv mi je dal motiv, da sem se, skupaj z enim najbolj zvestih skiževcev in enim najbolj pridnih in dobrih ljudi, kar sem jih spoznal v življenju, Igorjem Šarlahom, računalniškim oblikovalcem Novega tednika, odločil, da bomo poslej to počeli redno.

In smo. Postal sem urednik Race in urednik terenske Race. Z vsemi bremenami in radostmi te izdaje vred.

Križi in težave s sodelavci

Najtežje je bilo dobiti sodelavce. Jasno. Komu pa se ljubi po naporni smučariji in prijetnostih ob šanku še kaj napisati. Saj to, moji ljubi racmani in račke, počnete vsak dan. Zakaj torej še na dopustu? In zakaj sem to počel jaz? Smučam pač bolj tako – tako. Za prvo silo. In ko je terenskih podvigov dovolj, pač ni bilo kaj početi. Razen seveda konzumirati za šankom in klepetati. Pa mi je bilo to premalo in sem si, skupaj z Igorjem, našel še dodatno »zaposlitev«. Toda: nazaj k sodelavcem. Vedno sem

Sonček in Igor – rumenomajčnika

se lahko zanesel na nepozabne in duhovite karikature našega Bine-ta. Pa na izjemno duhovite tekste Fredija, kar nekaj let tudi na Roka Kajzerja in njegovo izjemno ekipo, pa tudi na Nado Kumer in njene res duhovite tekste. Ostalo sem pač »štukal« sam. S posrečenimi in tudi manj posrečenimi teksti, pa z rubrikami (Zlo) glasni količki, Mali (Zl) oglasi in drugimi, ki so nastajale po potrebi. Najtežje je bilo, ko nas je za vse malopridnosti minulega leta kaznovalo vreme. Takrat je bilo treba Raco delati za šankom. Slikati kakšne žulje, pospremiti navdušence, ki so, ko so odkidali kakšen avto, ugotovili, da ni njihov ...

In tako je nastajala, dan za dnem čudovitih druženj, terenska Raca. In z njo spomini. Na nepozabne spenjačice Lidijo, Tatjano in Nevenko, ki so, ko je tiskalnik izpljunil še zadnjo stran tik-tak vse to spele in jo (Raco, seveda) razdelile račkam in racakom. In na šok udeležencev svetovnega prvenstva v Mariboru, gospodovega 2000-ega, ko so med povečernim žurom na plesišču prebirali Raco, z imenom The Duck v angleškem jeziku kar med plesom ... Pa na prve fotke z digitalnim fotoaparatom, ki pa je bil tako počasen, da nisem nobenega smučarja med tekmo »ujel« med vratci in so tako bralci v Raci videli le repe smuči in podpis, da je bil tekmovalec pač prehitel ... pa legendarno Vesnino naslovnico iz Cerknega, ki je bila bela, podpis pa nas je podučil, da se je v megli izgubil nekdo, ki se je tudi sicer rad izgubljal (ker smo še vedno diskretni, kot nam je zabičal Fredi, imena ne bomo zapisali).

Če se v tej bluzasti nostalgiji spustim še dlje, bo hudo narobe – in za

Ustvarjanje Race terenke na Voglu je Sonček težko zaupal Milki

bralce dolgočasno. Zato bodi dovolj, z vsemi zahvalami imenovanim in neimenovanim sodelavcem, pa zlasti Urošu, ki je vselej pričaral kakšen tiskalnik, pa vsem, ki so mi omogočili, da sem (po zaslugah), kljub skromnemu smučarskemu znanju spoznaval skiževce in smučarjijo na kar petih svetovnih prvenstvih. Čeprav v penzionu in razočaran zaradi puščajočega balončka, ki mu pravim skiževski duh, vam zato iz doline kličem – VZTRAJAJTE – vredno je.

Branko Stamejčič – Sonček

Utrujene spenjačice Lidija, Tatjana in Nevenka

KRATKE RAČJE

Hitrostni rekord sva z Igorjem postavila na Tinčkovem Voglu. Tine je pripravil popoldanski izlet po Bohinju in njegovih prelepih naravnih znamenitostih. Če spomin ne vara (pa je hudo varljiv sopotnik), smo se s posebno vožnjo gondole na Vogel vrnili šele okoli desetih zvečer. Bil pa je večer, ko je Luka kuhal svojo znamenito kisko juho. Ko so jo naši racmani in račke okoli polnoči jedli, so imeli pred sabo že svežo izdajo Race in v njej nekaj utrinkov izleta, zraven pa še fotko Luke in njegovih kuharic, kako pripravljajo juho. Manj kot dve uri za celotno Raco, ki še slaba ni bila ...

V skiž sem prišel po zaslugi svojega prijatelja Janka Šoparja, s katerim sva si delila vse klopi – od vrtca do faksa, vmes pa sva se v osnovni šoli prav po vinetujsko še pobratila. Prebodla sva si palca in pomešala kri. Najprej me je zvlekel na Roglo, nekaj let zatem še na Kope, kjer sem ostal dva dni, potem pa je prišla Brezovica in odtlej sem bil totalna zastrupljen s skižem. Mogoče tudi zato, ker je med hitro polko v smrt omahnil takratni načelnik 1. armijske oblasti v Jugi, mi pa smo čez dva dni v Politiki in Borbi brali, da je umrl v Nišu »vršeči svojo dužnost«.

Malo se še moram pofruhtat. V omari imam namreč kakšnih 12 rumenih majic. Vsaj pol jih je na račun Race, nekaj pa tudi za druge »podvige«. In ne morem pozabiti, kako zelo sem se trudil za rumenko nekega leta v Bovcu. Ni mi uspelo. Kdo drug bi mi jo lahko speljal kot Lidija. Ki je za uspeh domov odnesla pravo nojevo jajce in z njim pogostila vsaj pol svojega Lojtmerka. Sicer pa imajo rumenke posebno mesto v moji omari. Zvesto jih nosim, četudi so nekatere že zelo zbledede. Le kar naprej jih poslušam od svoje ljube, ki mi vedno pravi: »Bi lahko pa še kakšno prinesel, da bi jih bilo za cel pralni stroj« Računam na vas.

Po Sončku je težko biti vsaj en žarek

Jubileji, jubileji naj za trenutek odloži delo ... kot po željah naših poslušalcev (beri bralcev). In Sonček je delo čisto zares odložil. Njegov nepreklicen odstop od ustvarjanja Race in veličastna račja dediščina, pritiskata na moja šibka račja pleča.

Morda se bo komu ta številka Race zdela preveč zazrta v spomine in prigode posameznikov, ki so rasli, zoreli, dozoreli in ostajajo zvesti račji jati. Ta Raca bi lahko bila polna nekih statističnih podatkov o mednarodnih in

domačih dosežkih slovenskih novinarjev smučarjev v več kot 50 letnem druženju na smučarski sceni. Vsekakor bi v tem primeru štel ponos – ampak odločila sem se za spominsko vijuganje med vratci tistih, ki so smučariji dodali prijateljstvo, tovarištvo in razkuštrano srce.

Vsem, ki svoje žlahtne spomine na smučarijo in ljudi, ki so bili z nami, delite kot snežinke nekega časa, iskrena hvala.

Vesna

Kanin je decembra 2016 dočakal otvoritev, nas pa pričakuje na kriteriju 2017

Bo v Bovcu še kaj odprtega?

Kar tri leta smo se spraševali bo, ne bo, bo, ne bo, v Bovcu še kaj odprtega po tistem januarju 2013, ko sta z jeklenice padli 2 kabini gondolske povezave Kanina z dolino ali obratno. Kakor si želite. Zaprli pa so tudi hotel Kanin z našim šankom in ga pustili propadati. Ja, zaradi vsega tega je bil pod vprašajem tudi naš Kriterij zadnjega snega. Še dobro, da smo nekateri neomajno vztrajali in trikrat zapored aprila dočakali sporočilo gospe Gizele, da bo okrog prvega maja odprt hotel ALP, kjer bomo dobrodošli, če se bom le odločili, da pridemo. Ne glede na vse peripetije se nas je desetina, morda kakšen več vsako leto zbrala in se zabavala kot da je vse tako kot prej, saj ko smo aprila zaključevali našo smučarsko sezono v pravem pomenu Kriterija zadnjega snega. Težko je verjeti, da smo leta 2014 štirje opravili tudi nekaj smučarskih spustov na oni strani Kanina. Tako, da je bilo vse v skladu s poimenovanjem srečanja, saj so nekateri razmišljali celo o preimenovanju. Ampak, ker upanje umre zadnje, smo pred božičem dočakali tudi priloženo fotografijo kot dokaz, da se je splačalo vztrajati in ne nazadnje, v naših medijih, tudi

podpirati vse napore Bovčanov, da čim prej spet zaženejo svojo pove-zavo na vrh gore, na kateri smo prav račke na smučeh doživele mnogo lepih trenutkov druženja v naravi.

Na goro smo se nameravali povzpeti že sredi maja na kriteriju in se na lastne oči prepričati kako potekajo dela. Vse je bilo že dogovorjeno, da nas delavci Kaskaderja tja odpeljejo s primernimi vozili, toda spet jo je zagodlo vreme in popotovanje so zardi naše varnosti odpovedali. Kaj pa zdaj? V Bovcu pa res ni problem najti kakšne zamenjave za odpadlo dogodivščino. Še vedno smo jo in tudi tokrat nas je na golf igrišču čakalo presenečenje. Prijazni gostitelj Aco nas je pričakal z borovničkami in nogometnimi žogami. Poslušali smo ga z odprtimi usti, ko nam je razlagal pravila novega izuma Foot golfa. Potem pa nas je namučil še z ogrevanjem, ki je pri brcanju nogometne žoge v luknje kar se da naporno in ne nazadnje lahko tudi nevarno za poškodbe mišic. Mislili smo, da se malo heca, ampak smo se hitro prepričali, da je imel še kako prav, da je vztrajal pri pravilnem ogrevanju. Dobri dve uri žogobrca na posebnih poljih golf igrišča, za

slovo še ene borovničke in že smo se peš ali z avti napotili k Veskotu. Franci je zapovedal, da moramo biti na mestu ob 14.00 uri. Mi smo ga seveda ubogali z manjšo ali malo večjo zamudo ne da bi vedeli kaj nas čaka. Tale naš cerkljanski France je res fant od fare. Odločil se je, da nas bo na Kriteriju 2016 nagradil za našo zvestobo Bovcu in sicer z odličnimi mesninami, ki jih naredil sam. Seveda mu je pri tem pomagal Vesko z vsemi dodatki, ki sodijo zraven, tudi s tistimi tekočimi. Kar nismo in nismo mogli nehati. Pa smo morali. Začelo se je novinarsko prvenstvo v barelah. On spet je bil komandant dogajanja Franci. Tekmovali smo štirje pari. In če me vprašate kdo je zmagal lahko sredi noči odgovorim: Janez Čuček. Janez je barelah stalnica, je nepremagljiv in to ne glede na to, kdo je z njim v paru. Letos je bil to Džepl. Druga sta bila Vesna in Marko Marčič, tretja pa Franci Ferjančič in Jani Kenda. Na četrto mesto pa sva se uvrstili Boja Žokalj Jesih in moja malenkost.

Za zdaj pa samo še to. Aprila se vidimo na vrhu Kanina na Kriteriju zadnjega snega.

Meta Verbič